

پنج روش صحبت با کودکان در مورد مرگ

این اولین چیزی نبود که به ذهنم رسید، اما شاید دومین بود: چطور به بچه‌ها بگم؟
دکتر تازه حقیقت سرد و سخت را گفته بود: «دوستتون کن فوت کرد.» کن دوست خانوادگی عزیز بود، مردی که بچه‌هایم به او عشق می‌ورزیدند، یک کارمند با سابقه در کلیسایی که به عنوان شبان خدمت می‌کردم. او ناگهان فوت کرد - در ساختمان کلیسا، حین کار کردن. یک حمله قلبی او را در آن صبح ابری پاییزی در لحظه‌ای به آغوش نجات‌دهنده اش برد. من حیرت‌زده بودم. کارمندانمان و اعضای کلیسا حیرت‌زده بودند. فرزندانم که به طور مرتب، وقتی من در جلسه بودم، به اعضا مشاوره می‌دادم یا در حال آماده کردن موعظه بودم، به او کمک می‌کردند، از همه حیرت‌زده‌تر می‌شدند. به دقت، صحبت‌م را با آنها برنامه‌ریزی کردم و بالاخره خبر غم‌انگیز را آن روز عصر دادم.

مرگ دوباره در می‌زند

وقتی هفته پیش پدر همسرم فوت کرد، دوباره خانواده ما با «مرگ» روبرو شد. او هم مثل کن به وضوح عیسی را دوست داشت و به دنبال خشنود کردن او بود. جای شکر دارد که ما مثل افراد بدون امید سوگواری نمی‌کنیم (اول تسالونیکیان ۴: ۱۳). وقتی خبر رسید، دوباره من و همسرم با موضوع انتقال خبری ناراحت‌کننده به فرزندانمان که بین هفت تا سیزده ساله هستند مواجه بودیم.

به عنوان یک شبان، همیشه خدمت در مقام قاصد اخبار ناخوش برایم سخت بوده است. مخصوصاً، وقتی قرار باشد خبر را به کودکان که توانایی آنها برای درک مرگ و پیامدهای آن محدود است بگویید، مهارت بیشتری هم می‌طلبد. آیا ما با تشبیه مرگ به یک شرایط مبهم و غیر تهدیدآمیز از اهمیت آن می‌کاهیم؟ یا همان‌طور مستقیم که ممکن است به یک بزرگسال بگوییم در مورد آن صحبت می‌کنیم؟

من و همسرم هیچ‌کدام از این رویکردها را مفید نیافتیم. روشن است که چقدر و چطور توضیح دادن موضوع به یک کودک

کم‌سال تا یک بچه دوازده‌ساله خیلی فرق خواهد کرد. همیشه حقایق بنیادی کتاب‌مقدسی وجود دارند که آنها باید بدانند. اینجا، به پنج حقیقت اساسی اشاره می‌کنم که وقتی فرزندانمان از نزدیک شاهد مرگ بودند من و همسر من برای آنها توضیح دادیم:

1. مرگ و داوری به سراغ همه ما می‌آید.

متأسفانه، مرگ بخشی از دنیای سقوط‌کرده ما است و کتاب‌مقدس از این حقیقت رویگردان نیست. مزمور 139 به ما می‌گوید خدا روزهای عمر ما را در دفتر خود ثبت کرده است. از آنجایی که کلام خدا این حقیقت را موردی «بیش از اندازه منفی» نمی‌شمرد، ما هم نباید چنین کنیم.

ما دوستانی داشتیم که هیچ‌وقت با فرزندانمان درباره اخبار بد مثل بلایای طبیعی یا واقعه تروریستی یازده سپتامبر صحبت نکرده بودند. آنها قانونی گذاشته بودند که هیچ‌وقت در مورد مرگ بحث نکنند. من معتقدم که این حکیمانه نیست. با اجتناب از اخبار بد، والدین فرزندانمان را برای انتظارات غیر منطقی و ناامیدی کامل آماده می‌کنند. این رویکرد لطیف، حتی اگر سهوی باشد، چنین القا می‌کند که زندگی روی زمین همه ماجرا است. بدتر از همه، باعث شکست در توضیح اساس اینکه چرا انجیل «خبر خوش» است می‌شود. هر روزی که می‌گذرد، ما را یک قدم به روز آخر نزدیکتر می‌کند و فرزندان ما باید به این حقیقت آگاه باشند.

همچنین، داوری وجود دارد که در انتظار همه ما است (عبرانیان ۹: ۲۷). من می‌خواهم فرزندانمان همان‌طور که واعظ معروف بابتیست، آر. جی. لی، گفت، بدانند که روز حساب پس دادن برای نحوه زندگی‌مان روی زمین فرا خواهد رسید (دوم قرن‌تیاں ۵: ۱۰).

2. مرگ راهی نیست که قرار بود باشد!

این حقیقت کتاب‌مقدسی همان چیزی است که مرگ را به طور خاص غم‌انگیز می‌کند. به فرزندانمان بگویید مرگ یک مزاحم در این دنیا است و اولین گناه آدم دری را باز کرد که لعنت مرگ از طریق آن وارد شد. کتاب کرنلیوس پلانتینگا به نام «قرار نبود این‌طور باشد: نگاهی کوتاه به گناه» یک منبع

متقاعدکننده برای بزرگسالان است که به شما کمک می‌کند تا حقایق کتاب مقدسی بیشتری چاشنی این تعلیم کنید. در ادامه، به فرزندان نتان توضیح دهید که این دلیل ناراحتی ما در زمان فوت افراد است. در سوگواری، با اشکهایمان اقرار می‌کنیم که مرگ امری طبیعی نیست.

3. مرگ برای مسیحی به معنای با عیسی بودن است.

در باب اول رساله فیلیپیان، پولس رسول بین اینکه برایش بهتر است که این دنیا را ترک کند تا با عیسی باشد یا برای گسترش انجیل در آن بماند مردد است. او می‌نویسد: «مرا زیستن مسیح است و مردن نفع» (فیلیپیان ۱: ۲۱). در فرهنگی که هرچه می‌تواند انجام می‌دهد تا هر اشاره‌ای به اینکه انسا نها پیر می‌شوند و می‌میرند را سرکوب کند، این یک حقیقت ضد فرهنگی عمیق است. اما برای ایمانداران عبور از رودخانه سرد مرگ راهی است به بهشت و خوشیهایی که زبان انسان از توصیف آن قاصر است.

4. بالاخره مرگ روزی خواهد مُرد.

به فرزندان نتان خبر خوش فراتر از درک اول قرن‌تین ۲۶:۱۵ را بدهید: «دشمن آخر که نابود می‌شود موت است.» وقتی که «پیش از این» به آنچه «در پیش» است تغییر کند، مرگ به تاریخ خواهد پیوست و این دلیلی برای شادمانی است. این یک فرصت انتخاب است که مسیح را به فرزندان نتان معرفی کنید تا آنها را مشتاق کنید که به صلیب، جایی که مرگ شکست خورده و رحمت وجود دارد، پناه ببرند.

5. مرگ چیزی است که همه ما باید به آن فکر کنیم.

نمی‌خواهم که فرزندانم در ترس از شب ابدیت آزار ببینند یا ناتوان شوند. گفته جاناتان ادواردز، کشیش و الهیدان قرن هجدهم، نمونه بسیار خوبی از ضرورت فکر کردن به مرگ حتی در جوانی ارائه می‌دهد. فرض بر این است که ادواردز خیلی از فرزندان جوان من مسن‌تر بود که راهکارهای مشهور خود را نوشت. در بخش هفتم آن می‌خوانیم: «تصمیم گرفتم تا بیشتر به کوتاه بودن زندگی یک شخص فکر کنم» (مزمور ۹۰: ۱۷).

ادواردز فهمیده بود که زندگی یک بخار است و مرگ باید در ما ایجاد انگیزه کند تا برای دنیای دیگری زندگی کنیم. به فرزندان بگویند برای کسانی که در مسیح هستند بهترین قسمت زندگی بعد از اینجا است.

در مورد مرگ بی‌ایمانان چطور؟

به فرزندانمان در مورد مرگ آنانی که به نظر می‌آید بدون ایمان مُردند چه باید بگوییم؟ این حتی سخت‌تر است، اما یک موقعیت کلیدی را برای بحث دربارهٔ هر دو قسمت ابدیت، یعنی بهشت و جهنم، فراهم می‌کند. ما باید به همان اندازه که خداوندمان - که در اناجیل بیشتر از داوری سخن گفته تا بهشت - در مورد جهنم صریح بود صراحت داشته باشیم. من، چه با بزرگسالان حرف بزنم چه کودکان، همیشه از تمرکز کردن روی سرنوشت ابدی کسی که به نظر می‌آید در بی‌ایمانی مرده باشد اجتناب می‌کنم. البته این را روشن می‌کنم که هر شخصی که می‌خواهد نجات یابد از طریق ایمان به عیسی به حضور خدا بیاید. اما ما به فرزندانمان گفته‌ایم (و من به اعضای خانوادهٔ بی‌ایمانان گفته‌ام) که فرد فوت‌شده در دست‌ان خداوند است - یک قاضی صالح و عادل - که همیشه کار درست را انجام می‌دهد. این را برای کتمان یا دست‌کم گرفتن حقیقت خشم خدا انجام نمی‌دهد؛ این فقط به سادگی مرا از نشستن در جایگاه قاضی ابدی برحذر می‌دارد.

اگرچه مطمئناً می‌توان بسیار بیشتر دربارهٔ مرگ گفت، بچه‌های ما نیاز دارند برای زندگی در دنیایی که اسیر گناه و مرگ است - در سن و راه‌های مناسب - آماده شوند و احتیاج دارند که به آنها نشان داده شود چرا خبر خوش نجات خدا در مسیح و جنگ پیروزمندانۀ او با مرگ بر صلیب جلجتا به راستی خبر خوش است.

جف رابینسون